proLékaře.cz | 29.11.2026

Prof. MUDr. Pavol Bakoss, DrSc. 80-ročný

Dňa 4. júla tohto roku sme si pripomenuli 80. narodeniny emeritného profesora prof. MUDr. Pavla Bakossa, DrSc., popredného slovenského epidemiológa a dlhoročného vysokoškolského učiteľa a prednostu Ústavu epidemiológie Lekárskej fakulty UK v Bratislave, ktorý sa jubilea dožil v dobrom telesnom a duševnom zdraví a v stálej pracovnej aktivite.

Rodák z Levoče, no hlásiaci sa stále k strednému Slovensku, celý svoj život zostal verný epidemiológii. Po absolvovaní gymnázia v Banskej Bystrici sa už ako študent Lekárskej fakulty v Bratislave zapojil do študentskej vedeckej činnosti na Ústave epidemiológie, vtedy ešte oddelenia Ústavu hygieny, kde neskôr začal pracovať. Vo vedeckej práci sa venoval hlavne problematike leptospiróz. V tvorivom pracovnom prostredí, v kolektíve pod vedením prof. Kmetyho, jeho výskumná a pedagogická aktivita sa postupne odrazila aj v získavaní vedeckých a akademických hodností. V roku 1965 získal hodnosť CSc. za prácu, ktorá sa zaoberala premenlivosťou niektorých biologických vlastností leptospír a ich epidemiologickým významom. Habilitačná práca sa venovala problematike vplyvu antibiotickej terapie na tvorbu protilátok pri experimentálnej infekcii pokusných zvierat leptospírami. V roku 1981 získal hodnosť DrSc. za prácu venovanú štúdiu variability antigénovej štruktúry týchto mikroorganizmov in vitro a in vivo. Pedagogická aktivita sa odrazila aj v získaní akademických hodností, v roku 1968 získal hodnosť docenta a v roku 1988 bol menovaný za riadneho profesora epidemiológie na Lekárskej fakulte v Bratislave. Veľkú časť svojej vedeckej aktivity zameral na problematiku prírodnej ohniskovosti, hlavne leptospiróz, ktorú ako vedúci pracovnej skupiny riešil v širokej spolupráci s pracovníkmi SAV a ďalších pracovísk. Išlo o komplexný výskum vybraných prírodnoohniskových nákaz na Slovensku so zameraním na faktory ovplyvňujúce cirkuláciu ich pôvodcov. Čo sa týka jeho podielu na prevencii prenosných ochorení treba zvlášť vyzdvihnúť jeho prácu na surveillance zoonóz v spolupráci s veterinárnymi pracovníkmi. Postupne rozširoval svoje aktivity i na ďalšie aktuálne otázky epidemiológie a na otázky prevencie neinfekčných ochorení. Výsledky svojich výskumných prác predniesol na mnohých domácich a zahraničných podujatiach, publikoval 90 prác v odborných časopisoch, bol autorom a spoluautorom 10 vedeckých monografií. Výrazom medzinárodného uznania jeho rozsiahlej práce na poli leptospiróz bolo aj vymenovanie za člena medzinárodnej taxonomickej subkomisie WHO/FAO pre leptospíry.

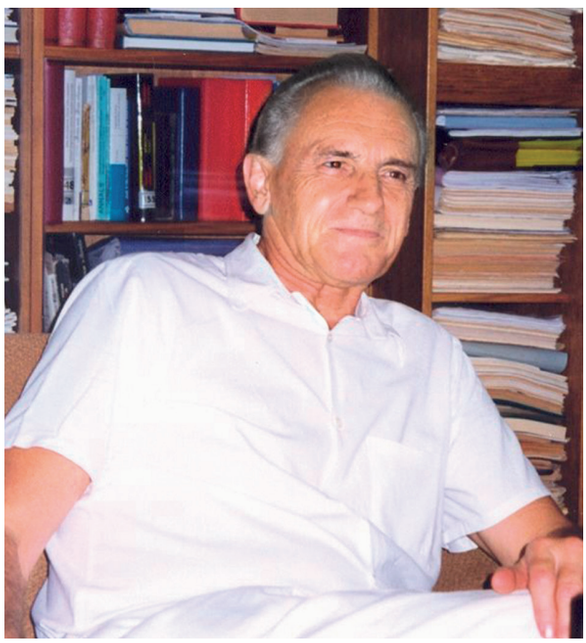

Prof. Bakoss získal uznanie ako výborný pedagóg. Rád prednášal, starostlivo si pripravoval svoje prednášky a snažil sa odovzdať svoje vedomosti študentom jasne formulované s najnovšími poznatkami. Okrem tvorivého prostredia k jeho odbornému a vedeckému rastu prispeli a dlhodobé zahraničné študijné a pracovné pobyty. V roku 1964–1965 to bol študijný pobyt na Pasteurovom ústave v Tunise, v rokoch 1981–1984 pôsobil ako vedúci katedry preventívnej medicíny na Univerzite v Constantine v Alžírsku. Absolvoval aj viacero krátkodobých zahraničných pobytov – v roku 1975 v Sovietskom zväze, v roku 1976 na viacerých fakultných a výskumných pracoviskách v SNR a v roku 1989 na Pasteurovom ústave v Leningrade. Často prednášal na Škole verejného zdravotníctva. Vždy bol a je ochotný prispieť radou svojim mladším kolegom, využívajúc svoje vedomosti a dlhoročné skúsenosti. Je autorom a spoluautorom 14 učebníc a skrípt, z toho aj

proLékaře.cz | 29.11.2026

autorom učebných textov vo francúzskom jazyku pre študentov Univerzity v Constantine. So spolupracovníkmi vydal epidemiológiu vybraných cudzokrajných infekčných chorôb a učebné texty epidemiológie v anglickom jazyku pre našich zahraničných študentov. Nová učebnica epidemiológie vydaná v roku 2005 bola na rozdiel od predchádzajúcich učebníc rozšírená o epidemiológiu niektorých skupín chronických ochorení spôsobujúcich vysokú úmrtnosť a invalidizáciu našej populácie, a ktorej opakované vydanie bolo doplnené o novšie údaje.

V rokoch 1986–2000 viedol Ústav epidemiológie LFUK, kde naďalej pôsobí. Charakteristickými črtami jeho osobnosti je korektnosť, zodpovednosť, seriózność a ochota pomôcť pri riešení rôznych problémov, a práve tieto jeho vlastnosti pomáhajú vytvárať na pracovisku tvorivé a príjemné prostredie. Zaslúžil sa o rozšírenie výučby epidemiológie infekčných ochorení aj na epidemiológiu chronických ochorení, aby meniacej sa situácii v úmrtnosti a invalidizácii našej populácie zodpovedala aj príprava budúcich lekárov. Vychádzalo sa z požiadavky, že študent medicíny má dostať vhodnú a ucelenú informáciu o súčasnom stave a o trendoch výskytu týchto závažných ochorení u nás, ale aj kvôli možnosti porovnávania s výskytom vo svete.

Prof. Bakossa jeho vysoká kvalifikácia predurčovala byť predsedom a členom početných komisií, spomenieme aspoň najvýznamnejšie. Bol predsedom komisie pre obhajoby doktorandských a doktorských dizertácií v odbore epidemiológie, pracoval v odborných komisiách Ministerstva zdravotníctva a Ministerstva školstva, zvlášť významná bola jeho dlhoročná práca v Komisii vlády SSR pre boj proti zoonózam, bol predsedom komisie VEGA pre lekárske a farmaceutické vedy, členom Vedeckej rady LFUK. Bol dlhoročným členom výboru Mikrobiologicko epidemiologickej spoločnosti SLS a opakovane jej predsedom, viac ako 30 rokov členom redakčnej rady časopisu Epidemiologie, mikrobiologie, imunologie a ďalších. Výsledky odbornej práce a všestrannej činnosti prof. Bakossa boli ohodnotené mnohými medailami a inými oceneniami.

Vážený jubilant, milý spolupracovník a priateľ, úprimne Ti blahoželáme k významnému životnému jubileu a pri tejto príležitosti dovoľ, aby sme sa Ti poďakovali za tvoju záslužnú pedagogickú a vedeckovýskumnú prácu, za obetavosť, nezištnú pomoc pri riešení mnohých problémov a do ďalších rokov zapriali dobré zdravie, radosť z vykonanej práce a všestrannú pohodu.

Ad multos annos!

Doc. MUDr. Sylvia Bazovská, CSc.

Jmenování nového profesora

Na základě návrhu vědecké rady Univerzity obrany jmenoval prezident republiky Miloš Zeman 5. listopadu 2013 profesorem pro obor hygiena, preventivní lékařství a epidemiologie našeho kolegu doc. MUDr. Petra Pazdioru, CSc. Dekret převzal nově jmenovaný profesor MUDr. Petr Pazdiora, CSc., od ministra obrany v demisi Vlastimila Picka dne 15. listopadu 2013.

Profesoru Pazdiorovi upřímně gratulujeme jménem členů redakční rady časopisu Epidemiologie, mikrobiologie, imunologie.

Pavla Křížová